

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Ioannis Berchmanni Flandro-Belgæ Religiosi
Societatis Iesv**

Cepari, Virgilio

Antverpiæ, 1630

Quo erga Præceptores suos fuerit animo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46083](#)

erigit in præstantiam actionis bonæ ac laudatæ.

Plurimæ id genus res de Ioanne commorari possunt, quas qui historiæ grauitatem ijs narrandis violandam esse putarent, silen-
tio essent præterituri; at ij qui verius sanctita-
tem religionemque æstiment, soliti non ad
splendorem, sed ad utilitatem referre virtu-
tes, totidem esse margaritas iudicabunt, le-
gentque gratulabundi. Et ego, qui aliud,
quam prodesse plurimis, propositum mihi ni-
hil habeo, ea scribo, ut adolescentibus no-
stris, qui in studia incumbunt, pro regulâ
sint atque exemplo vitae quotidianaæ. Ac tria
præterea supersunt particulatim enarranda.
Primum, quantâ diligentia animum ad scien-
tiarum studia applicarit. Alterum, quas præ-
cipue virtutes ostenderit exercueritque in
actionibus officijsque domesticæ vitæ. Ter-
tium, quantum pietati religionique dedi-
tus fuerit.

Quantum ad studia Romana attinet, tri-
bus præceptoribus usus est. Philosophiæ uno,
qui triennio ei Logicam, Physicam, Meta-
physicam explicauit: altero Mathematices,
quam simul audiendo Physicam didicit:
tertio Ethices, quæ ei Metaphysicæ tem- Quo ad-
pore tradita fuit. Hos eximio quodam amo- uersus Prae-
re reuerentiaque complectabatur, pro ijsque ceptrores
animo.

per

per diem bis minimum orabat quotidie. Illi
verò à quo Philosophiam docebatur , extre-
mis vitæ mensibus , schedam ineunte ferè
mense in cubiculum adferebat ; quo certum
orationum pœnarumque (quas pro eo per
eum mensem penderet) numerum oppigne-
rabat : quem eumdem morem sollemniori-
bus quibusdam Festis erga Admodum Re-
uerendum P. Præpositum Generalem inge-
nuâ simplicitate seruabat. De eius ingenio,
studendiique ratione, ita Philosophia Profes-
sor testatus est: *De studijs Ioannis illud primùm
affirmare possum, præter ingenium excellen-
tissimum, rerumq; simul multarum sublimi in gra-
du capacissimum, fuisse in eo studium diligen-
tiā singularem, quam non posse omnino à
quoquam superari existim, cuiq; similem vidisse
me in ullo alio non memini.* Deinde cō cogita-
tiones suas omnes intendebat, ut omnes ad res,
etiamsi foris numquam profuturas, idoneum se
redderet ; ratus debere unum quemicumque So-
cietatis hominem (uti ille mihi loquebatur) ha-
bere pectus amplum, capaxq; vel dimidiati mun-
di, quare nulli parcebat studio aut labori ad res
omnes, linguis, disciplinas, scientias perdiscen-
das. Denique in studijs suis ita perpetuò è Pre-
ceptorum suorum iudicijs præceptisq; pendebat,
ut nihil omnino faceret arbitrio suo, gauderetq;
rationem eis reddere laborum suorum, minima-
rumq;

rumq; rerum, summa cum honoris significatio-
ne. Illud præterea antiquum illi erat, in
orationibus, commentationibus, collectioni-
busque animi, de studijs serio peragendis, fir-
miter secum statuere; ad quæ subinde hisce
verbis scriptis sese excitabat: *In Religionem
venisti, non otij, sed laboris gratia. Hæretici
tanto conatu studia sua aduersus Christum con-
ferunt; tu pro tuendo Christo diligentiam inter-
mittes? Seculares contentionē tantā ad inania
honoris præmia labores conferunt studiorum, &
tu minus diuinæ gloriæ cupidus eris, quām illi
laudis sue? Serio te igitur ad studia applicato;*
*nullam vel minimam temporis particulam per-
dito, & quidquid inter disputandum exceptu
dignum audieris, adnotato.*

Semper igitur duo illa, quæ apud se decre-
uerat, constantissimè tenebat: & quem nul-
lus frangebat labor, tum quoque maxima-
rum rerum effectrix constantia egregiæ eru-
ditionis fastigio collocauit. Iam, ne quid tem-
poris otioso efflueret, perpetuò secum habe-
bat libellum aliquem aut sacrum, aut studijs
utilem; eumque, si quo loco diutiū ei rema-
nendum erat, statim explicabat, legebatque.
Calamariam thecam ad disputationes sem-
per adferebat in scholam; altissimoque silen-
tio ad argumenta responsaque attendens, re-
nulla aliâ distractus, si quid audiret expeditu
diffi-